

SAMUELOVI BELLUŠOVI

Bratislava 5. decembra 1946

Dostal som Tvoj list, resp. list p. podpredsedu vlády Ursínyho, vo veci býv. členky košického Národného divadla O. R., v ktorých sa žiada, aby sme naliehali na správu divadla v Košiciach opäť prijať menovanú do služieb divadla.

Predovšetkým poznamenávam, že ani ja sám, ani náš úrad neovplyvňuje vedenia štátnych divadiel vo veci súborov a vo veci postavenia jednotlivých členov v divadlách. Prijali sme túto zásadu preto, lebo žiadame od našich divadiel maximálny umelecký výkon, za čo ich robíme plne zodpovednými. V niekoľkých prípadoch som už odmietol zasahovať, takže ani v tom prípade mi nie je možné zakročovať.

Podľa mienky nášho úradu zákrok riaditeľa Borodáča treba považovať za oprávnený, hoci i prísny, ale nepochybne potrebný na udržanie disciplíny v súbore. Menovaná má poznať zmluvné paragrafy, divadelný poriadok, aj predpisy nemocenskej pokladnice. Je možné, že keby menovaná bola požiadala riaditeľstvo pred odchodom o povolenie, postupovalo by riaditeľstvo benevolentnejšie a odcestovanie by jej bolo povolilo. Nikdy nedosiahneme potrebný poriadok, ak poviažeme ruky vedúcich divadiel rozličnými vonkajšími zásahmi.

Pokiaľ ide o prijatie repatriantky speváčky Anny H. (o ktorej sa v liste p. podpredsedu Ursínyho píše ako o „herečke z Budapešti, ktorá nevie slovensky“), sám náš úrad odporúčal správe košického divadla prijať ju v zmysle osídľovacej akcie, pričom poznamenávam, že sme vôbec nevedeli o prepustení Oľgy R. Umiestnenie H. sme vďaka kvitovali z dôvodov repatričných zásad. Ak ju riaditeľstvo divadla prijalo, znamená to, že umelecky vyhovuje. Jazyková stránka dá sa vycibriť natoľko pri skúškach, že nie je na závalu. Veď operní speváci spievajú

často svoje árie v cudzej reči, ktorú ináč hovorove neovládajú. Predpokladáme, že novoangažovaná členka ako Slovenka bude sa usilovať zdokonaľiť sa v svojej materčine čím skôr.

Podľa hlásenia riaditeľstva divadla je dnes personálny stav divadelných súborov kompletný v zmysle pokynov daných naším úradom vzhľadom na finančné možnosti. Keďže sme žiadali prísne reštringovanie, nemôžeme porušiť túto zásadu a navrhovať teraz prijatie nových členov, na platy ktorých nemáme finančnú úhradu.

Prosím Ťa, aby si prijal túto moju správu a v tomto zmysle informoval pána podpredsedu Ursínyho.

Tvoj
L. Novomeský